

thầy thầy u mới cái gì. Cảm thầy “thầy u” là phải. vì phải đợi thêm hai năm sau, tôi mới thầy s tìm lại được c h u nh t t c b n bè cũ.

B n cũ vẫn riu rít quanh đây

N u l n đ u g p g , tôi còn c m thầy “bâng khuâng” vì không g p nhi u b n cũ, l i cũng ch ng g p thầy cô cũ năm x a ...Thì h i ng năm 2012 đã là m t đáp s cho tôi: H u nh tôi đã g p l i t t c . B n bè cũ, m i, L n này thì ni m vui tr n v n h n.

TH Y CÔ NĂM X A

Ch nh nghĩ đ n v Th y cô cũ mà tôi h c năm x a không còn n a, lòng tôi c m thầy bùi ngùi. Tôi xa tr ng đã lâu nên c m thầy n u đã g i là H i ng tr ng x a mà v ng bóng thầy cô thì s bu n bi t bao! đâu còn ý nghĩa n a! Tr òng h c ngày tr óc có thầy có trò thì h i ng ngày nay cũng th : H i Ng thi u bóng thầy cô là H i Ng thi u “linh h n”.

Cô Chu C m Anh

Nh ng may thay, đ p h i ng v a qua, năm 2012, tôi c m thầy đ c đ n bù. Tôi đã đ c g p l i v thầy mà tôi h ng kính m n năm x a: Cô C m Anh. Cô cũng tham đ Đ i H i cùng v i Th y. Cô năm nay đã ngoài tám m oi nh ng nhìn b ngoài ai dám b o thầy, cô ch ng y tu i. Cô còn tr tr c tu i nhi u l m. Đáng đ p cô v n đ u dàng, thanh tao, nh gi ng nói, và nh t là tính tình cô v n đôn h u nh ngày x a. Đ c bi t cô luôn đ d dàng và ân c n, vì đó chính là b n tính ân c n, đôn h u s n có c a cô. Đi u đáng quý n a là cô r t minh m n. Th y và cô đ u s n sàng có m t trong nh ng sinh ho t v n gh v i toàn th h c trò cũ c a cô. M t đi u tôi m i khám phá sau này, khi có đ p đ c ti p xúc thêm v i cô, dù ch qua đi n th ai, nh ng cũng đ làm tôi c m thầy m lòng. Cô không n hà đi n tho i cho tôi, thầy trò có đ p chia x r t nhi u và cô qu th t là ng i th y kh kính và u ái v i h c trò. Cô đã tìm hi u hoàn c n h c a h c trò cô và đã cho nh ng l i khích l r t quý hoá và đáng ghi nh . Cô không ch ng t s cách bi t Thầy Trò, nên kho ng cách gi a cô và tôi cũng g n h n. Nh ng, cô v n là cô, trò, vẫn là trò. Đ c làm h c trò cô là m t đi u may m n, đ m i khi nh đ n, tôi c m thầy lòng nh đ c s i m thêm. Ch c ch n là cô không ch quý m t ng òi, mà đ i v i ai cô cũng đ i x ân c n nh th . Đ o T t v a qua, tôi có đ p liên l c chúc T t cô, đúng vào lúc cô đã “lên danh sách” nh ng h c sinh mà cô liên l c đ ...chúc T t. Th t là quý hoá. Đáng l h c trò ph i lo chúc

Tốt thầy trước. Hi vọng Thầy cô cũng luôn thông cảm với những đa đoan của học sinh chúng em. Tôi nhớ mãi giọng nói của cô, vẻ thanh, vẻ nhẹ. Tốt xà, và cho đến bây giờ cũng không khác. Tôi nghĩ đúng là cô Cẩm Anh, giáo sư Việt Văn của chúng tôi, vẻ thùy mà tôi vẫn nghĩ và nhớ từ nhiều năm qua, mới tôi nhớ đến trường Bùi Thị Xuân. Nhưng cô Cẩm Anh không phải chỉ là một vẻ thùy gầy gầy mà, cô còn có tài nói chuyện trôi chảy “public” nữa.

Trong một video ghi lại buổi Lễ kỷ niệm đám cưới Thầy Cô (“Wedding Anniversary” năm kia, cô trông thật trẻ và tươi, trong chiếc áo đầm cổ thuyền rất lịch sự. Ai dám bảo là cô đã tám mươi? Trông cô vẫn đi đầm, chignon mà, phát biểu trước quan khách thật lưu loát, trôi chảy. Đây là vẻ đẹp của một người, cô không để vẻ đẹp bề ngoài, mà cô chú ý ra dáng vẻ nào, trái tim còn tự nhiên như đã quen từ lúc nào. Đó là vẻ ngoài dịu dàng, cô còn chú ý tài đi u khi đi và nhấc nhấc công việc đâu vào đấy. Vẻ đẹp do con cô tự chọn, thật chu đáo với “nhân vật chính” là Thầy Cô, thật đáng ghi nhớ...

Cô tôi, Giáo sư Chu Cẩm Anh

Cái “duyên” của Hội người đã đưa đến cho tôi gặp gỡ thùy xà, vẻ đẹp cũ đã đành, nhưng còn có những cái đẹp vượt rớt tầm lòng nhân dục, là tình duyên môn. Tình duyên môn không phân biệt không gian, thời gian hay địa phương nào cả. Cũng không phân biệt nghề nghiệp hay tuấn tác. Tình duyên đúng nghĩa thì tình duyên không gò bó, ép buộc... Đây mới đúng là sự “không phân biệt” thật sự và đúng nghĩa. Nhờ đó mà hội người mới có ý nghĩa. Đó là cũng chính là cái “duyên hội người”. Càng hay hơn, khi nói đến tình duyên thùy trò. thì sự không – phân - biệt này lại càng trở nên cao quý, chỉ có thể thùy trong văn hoá Á Đông. Văn hoá Việt Nam là một ví dụ. Việt Nam ta tự xà quan niệm “Nhật tụy vì sự...” để thùy ý nghĩa của tình thùy trò trong khuôn khổ tôn sự trôi chảy đến như còn phải nghĩ đâu đây...

Cô Trường thùy Liễu

Tôi cũng đã có dịp liên lạc đến với cô Liễu trên điện thoại. Cô là vẻ giáo sư thùy hai mà tôi hằng kính mến từ trước đây. Cô Cẩm Anh và cô Liễu, mới cô một vẻ... Tôi vui mừng khôn xiết, khi có cơ hội liên lạc đến với cô Liễu. Thật vui khi đến với cô Liễu hiện đang ở bên Pháp. Cuộc

năm 2012, tôi được Hiếu, bạn tôi, cho biết tin tức về cô Liễu. Nghe Hiếu nói, cô còn khỏe mạnh, mình mạnh và hoạt động lắm, tôi rất mừng Không nhúng thối, rất thán phục cô. Năm nay tuy đã ngoài bảy mươi trông cô còn đầy đặn và còn hoạt động lắm. Cô làm học trò chúng em vui lắm cô phải “phục lẫn” vì cô vẫn không ngừng làm việc và tìm mãi. Cô làm việc ở Bộ Giáo dục Pháp trước khi về hưu, chừng vài năm nay. Không nhúng thối, cô còn viết sách, dịch sách nữa. Quyển sách nổi tiếng của Nhã Ca “Đêm Nghe Tiếng Đùi Bác” đã được cô dịch sang tiếng Pháp dưới tựa đề: “Les canons tonnent la nuit”. Cô cũng viết những sách giá trị khác như: “Mặt cuộc đi chửi đi đống què”, trong đó cô đã dịch 16 truyện ngắn của G. de Maupassant. Được biết, cô còn viết sách về văn đề: “Phân tâm học và Phê bình Văn học”, một đề tài nghe rất thích thú và mang tính chất sáng tạo. Mời đây, trên trang Blog của nhà văn Nguyễn Xuân Hoàng có bài viết về cô, bài “Nhã Ca và công nghệ vô hình”.

Sách của cô dù là sách dịch hay do cô sáng tác cũng đều là những sách giá trị. Có thể nói, cô mới đúng là người của văn chương, và cho văn chương, không phải là nghề chửi biết gỗ đều trở nên học trò. Chẳng thế mà các học sinh của cô ái mộ cô quá chừng. Ngày xưa cô gọi gửi về học trò thì bây giờ cô cũng không quên ân cần với học sinh cũ của cô. Tôi đã được dịp “gặp” cô trên điện thoại, và được cô cho biết cho tính đến năm 2013 thì cô đã ở Pháp được 50 năm! Thời gian quá nửa đời người... Tại Pháp, cô không chỉ có bằng Tiến Sĩ, cô đã từng đi dạy và hướng dẫn tuy đã nghỉ hưu nhưng cô vẫn sinh hoạt về văn chương.

Trong câu chuyện cô luôn khích lệ tôi viết, một khía cạnh mà tôi thích và thuyết phục khích với tôi cô nói.

Cả hai cô Cẩm Anh và cô Liễu là hai vị Thầy, rất quý, dạy ở Trung Học còn sót lại những người, mà tôi thấy quý vô cùng. Tôi hi vọng sẽ được gặp nữa. Cuộc đời trên nên ý nghĩa hơn khi có những sự liên hệ gần bó giữa “người và người”. Nhất là đời vị thầy xưa, bạn cũ, mà ai đã từng đi học, đi dạy, từng làm quen với sách Quê văn Giáo Khoa Thư “thuở trước, với những bài học về nhân nghĩa, về tình người, chức phận không thì nào không vui với cái vui của mọi người, buồn với cái buồn của xã hội, của thời thế, cùng khóc cười theo vận nước trôi” Có thể nói, những gì còn sót lại trong cuộc đời này là “tình nghĩa giáo khoa thư”, những lời mở đầu những nghi ngờ đàn chim của tôi có lẽ đã nhận được. Những lời lẽ ân cần của cô khi chia sẻ những kinh nghiệm, những kiến thức về văn chương, dù qua điện thoại hay qua email luôn là những lời chân tình, cảm kích.

Cô tôi, giáo sư Trưởng ngành Thơ Liễu

Đi với quý thầy cô còn ở Việt Nam, mà tôi không có dịp gặp, là cảm thấy đáng tiếc cho tôi. Như Thầy và太太, cô Tâm v.v.. Còn cô Trần Ngọc Mạnh, Cô Xuân An, cô Xuân Lan nữa, đã lâu lắm tôi không được nghe tin. Riêng với cô Tâm, phu nhân thầy thì tôi được biết cô vẫn đi dạo, đi mua sắm và tận hưởng thú vui. Chắc tiếc là tôi "t" quá; đi xa từ lâu rồi mà không biết nghĩ chuyện liên lạc với trường bao giờ. Đó cũng là cảm thấy thất vọng. Nhưng nếu như cô Trần ba thì may ra cô còn nhớ, vì dịp nghỉ hai trường thì ông có dịp liên lạc với nhau.

BẠN BÈ CŨ, MỚI

Kể từ năm cũ đã trở thành hiện thực khi tôi gặp lại các bạn cũ trong kỳ Hội ngộ kỷ niệm qua, năm 2012. Tôi đây, tôi không nhớ đã gặp lại bạn bè ngày xưa, mà không thì không nêu tên: Tôi nhớ bạn cùng lớp, cô Nguyễn Thị Hương ở Cali, bạn Xuân Ninh, Nam Cali; cô Kim Cúc, ở Toronto bạn Lê Thị Hoa, Nguyễn Thị Kim Dung, ở San José Texas, bạn Suối Kì ở Toronto... Kim Cúc vẫn "tuổi rồi" với tôi rồi. Tình bạn của tôi còn được phong phú thêm bởi những bạn đồng môn lớp sau. Nào là ở Nam Cali ngoài Kim Tuy ra còn có Quốc Hương, vui tính nhanh nhẹn và ân cần. Ở Michigan có Minh Tâm, nhu mì và đằm thắm, Texas có Đào Thị An, mà nói đến Đào Thị An là phải nói đến anh Hiệp, dí dỏm và có tính khôi hài rất vui, và Nghiêm Thị Hương, Hương Vân, anh Hoàng Kim Châu và nhiều nữa, tôi không nhớ xu, nói chung là "cánh" của ngo Houston, Texas cũng vui nhộn lắm. Nhớ "ngày ký" nhớ coi bạn là anh Trần Ngọc Toàn, tuy tôi chỉ gặp xúc bao giờ, chỉ "nghe danh" thôi. Liên và Phạm Ngọc Motreal (hai cô hay đi chung với nhau) mà tôi đã có dịp gặp lần đầu tiên ở Houston, cũng có nhiều câu chuyện vui. Nói cho cùng chỉ mới sơ sơ thôi mà đã kể không hết

Tôi đã gặp thêm nhiều bạn khác nữa, chỉ Tuy ở Houston, và chỉ Kim Dung, lớp đàn chị trên tôi chỉ có cũng bạn vài ba lớp. Các chi trong đồng nghiệp, ngoài lớp. Riêng chỉ Tuy ở Houston, thì tôi đã có dịp được ở chung phòng (cabin) với chị trên tàu, nên thầy chị rất đàng hoàng, kể chuyện và tận hưởng. Chắc kỳ nghỉ của chúng cũng rất thú vị, đi thầy và sếp làm trong kinh nghiệm sống của chị. Ở San Antonio thì Diễm Quỳnh, cũng nhớ Mạnh Hương ở Montreal, thì ông hay liên lạc gặp những email kỷ niệm mà hai bạn thầy hay "chị nếm trải vàng". Diễm Quỳnh vẫn nhớ những đồng nghiệp thầy.

Đặc biệt, kỳ này ngoài những bạn bè cũ, phải kể thêm bạn mới và những đồng nghiệp lang quân của thầy bạn, như anh Đặng Kim Quy, phu quân của Hiệp, anh chị Lớp - Đan Thanh một cây văn nghệ, thuộc nhóm "Yamaha" ở San José trong đó có chị Mạnh Hoa, Bích Liên, Thầy Lớp - Trần Ban Chi của Hội Nữ năm 2014... Thầy là "xôm". Tôi ở mãi Vancouver, không cần nhà hàng xóm, nên chỉ tham dự được. Thầy mà tiếc là vì ở xa rồi thì biết thêm phu quân của Diễm Quỳnh là anh Đạt, mới "tùng quân" rất điếm điếm và cần trường mà Diễm Quỳnh có thể

núp bóng đ... c. Ng... i c... nh Di... m Qu... nh mà nghe nàng k... chuy... n dí d... m ngày x... a, th... i đi tr... i Hè... thì th... t là thú v... .Và còn c... nh... ng b... n mà tôi m... i “khám phá” ra sau này, cũng là nh... cái "duyên đ... ng môn" qua ng... u nhiên mà g... p.Đó là nàng H... th... Tú ... Cali.Tuy xa mà l... i g... n, tuy không h... c cùng l... p nh... ng tr... i đ... t xui khi... n, chúng tôi l... i g... p nhau ... Vancouver.B... n c... a Tú ngày x... a ... VN l... i chính là đ... ng nghi... p c... a tôi ... Vancouver, là Kim Thu... . Chúng tôi quen nhau qua đám c... i con c... a ch... Thùy. T... ng th... là đ... , nh... ng m... t hôm, do tình c... , Tú đ... c bài vi... t c... a tôi v... Đàl... t, do ng... òi b... n g... i. Th... là t... nhiên Tú đoán ra ng... i vi... t bài này chính danh th... ph... m là tôi. Th... là t... Cali, Tú đi... n tho... i cho Kim Thu... , “h... i dò” xem có ph... i chính là “Ngoc Dung Nguyễn” hay không...Nàng l... i c... n th... n in bài ra đ... làm b... ng c... , vì th... nào tháng 8 năm ... y cũng s... sang thăm Vancouver.Và Tú đã liên l... c v... i tôi.Tâm tình m... t ch... p m... i hay là ngày x... a Tú cũng có h... c Bùi Th... Xuân...M... i bi... t cu... c đ... i là m... t chu... i tình c... . Ng... òi này quen ng... òi kia, loanh quanh r... i l... i bi... t nhau.

Chúng tôi tr... nên thân nhau và đ... nh s... g... p g... hàng năm, cùng v... i m... t vài ch... b... n khác.Tú và “ông xã” có mua m... t “condo” ... Vancouver đ... hàng năm đi ngh... hè. Căn nhà lý t... ng ... ngay g... n b... bi... n. Th... đ... th... y, cũng là m... t cái “duyên” g... p g... .Và tình Đàl... t th... t đ... th... ng. Tú thì nhanh nh... u, tháo vát và chu đáo l... m. Riêng tôi và Tú cũng đã g... p nhau ... San Francisco năm ngoái, nhân m... t d... p T... t đi thăm b... n bè.

Nguyễn Thị Ngọc Dung